ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η 25η Οκτωβρίου η Ευρωπαϊκή Ημέρα Δικαιοσύνης:

Γέφυρα Θεσμών, Αξιών και Πολιτών

Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Δικαιοσύνης, που τιμάται κάθε χρόνο στις 25 Οκτωβρίου, αποτελεί και για την Ελλάδα μια κομβική αφορμή αναστοχασμού γύρω από τις θεμελιώδεις αξίες του Κράτους Δικαίου. Η κοινή αυτή πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που θεσμοθετήθηκε το 2003, μας υπενθυμίζει ότι το δίκαιο δεν είναι απλώς ένα σύνολο ψυχρών κανόνων, αλλά ο ζωντανός ιστός που κρατά τις κοινωνίες μας ενωμένες. Στο πλαίσιο αυτό, η αρμονική συμπόρευση της ελληνικής έννομης τάξης με το ενωσιακό δίκαιο αποτελεί το ισχυρότερο θεμέλιο για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και την αντίστοιχη κοινωνική συνοχή. Το ελληνικό Σύνταγμα, μέσα από τις προβλέψεις του άρθρου 28, άνοιξε το δρόμο για μια γόνιμη αλληλεπίδραση. Η αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άμεσο αποτέλεσμα των κανόνων του δεν λειτούργησαν ισοπεδωτικά για την εγχώρια έννομη τάξη. Αντίθετα, εμπλούτισαν το εθνικό δίκαιο, προσφέροντας νέα εργαλεία για την προστασία του πολίτη, χωρίς να αλλοιώνουν την εθνική νομική μας ταυτότητα. Υπό το πρίσμα αυτό, τα ελληνικά δικαστήρια λειτουργούν στην πράξη ως ευρωπαϊκά δικαστήρια, καθώς εφαρμόζουν καθημερινά το ενωσιακό δίκαιο, διασφαλίζοντας ότι οι εθνικοί κανόνες ερμηνεύονται σε αρμονία με τις κοινές ευρωπαϊκές αξίες. Η σχέση των ελληνικών δικαστηρίων με τα κορυφαία ευρωπαϊκά δικαστικά όργανα —όπως το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου— είναι μια σχέση ζωντανού και ισότιμου θεσμικού διαλόγου. Στο πλαίσιο αυτό, ο Έλληνας δικαστής, δεσμευμένος από το Σύνταγμα, λειτουργεί ταυτόχρονα ως ο πρώτος «Ευρωπαίος δικαστής» για τον πολίτη. Μέσα από τον θεσμό της προδικαστικής παραπομπής, τα ελληνικά δικαστήρια

συνομιλούν απευθείας με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διασφαλίζοντας ότι οι ευρωπαϊκοί κανόνες εφαρμόζονται ομοιόμορφα και αποτελεσματικά στη χώρα μας. Έτσι, το ενωσιακό δίκαιο παύει να είναι ένα θεωρητικό κείμενο και μετατρέπεται σε απτή καθημερινότητα. Από την προστασία των καταναλωτών και των εργασιακών δικαιωμάτων μέχρι τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων και του περιβάλλοντος, οι ευρωπαϊκές οδηγίες ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο, δημιουργώντας ένα ισχυρό δίχτυ ασφαλείας. Παράλληλα, η εθνική μας έννομη τάξη θωρακίζεται από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο παραμένει ο ανώτατος εγγυητής των θεμελιωδών ελευθεριών και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης γίνεται ζωντανό κείμενο μέσα από τις αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων. Τιμώντας την Ευρωπαϊκή Ημέρα Δικαιοσύνης, αναδεικνύουμε ότι η ελληνική και η ευρωπαϊκή έννομη τάξη δεν συγκρούονται, αλλά αλληλοσυμπληρώνονται. Μαζί, εγγυώνται ένα σύγχρονο, συμπεριληπτικό Κράτος Δικαίου, όπου η δικαιοσύνη αποτελεί τον απόλυτο εγγυητή της ισότητας, της ασφάλειας και της ευημερίας για κάθε πολίτη. Το μήνυμα της φετινής Ευρωπαϊκής Ημέρας Δικαιοσύνης είναι σαφές: η δικαστική ανεξαρτησία, η διαφάνεια και η συνεργασία των ευρωπαϊκών θεσμών αποτελούν το ισχυρότερο καταφύγιο του πολίτη απέναντι στην αυθαιρεσία. Μέσα από τη στενή συνεργασία των εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστικών θεσμών, κρατάμε ζωντανή την κληρονομιά του Διαφωτισμού, βασικοί πυλώνες του οποίου ήταν οι φιλοσοφικές σκέψεις για τη δικαιοσύνη του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Διασφαλίζουμε έτσι μια κοινωνία όπου το δίκαιο είναι ενιαίο, ανθρώπινο, αδέκαστο και προσβάσιμο σε κάθε πολίτη.

Με αφορμή την Ευρωπαϊκή Ημέρα Δικαιοσύνης πραγματοποιήθηκε στον Άρειο Πάγο συνάντηση του Προέδρου κ. Παναγιώτη Λυμπερόπουλου και των Αντιπροέδρων κ.κ. Αλεξάνδρας Αποστολάκη, Αικατερίνης Χονδρορίζου, Μιχαήλ Αποστολάκη, Ευτυχίου Νικόπουλου, Νίκης Κατσιαούνη, με τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κ. Mattias Guyomar, τον Πρόεδρο του 3ου Τμήματος του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, κ. Ιωάννη Κτιστάκι και την Γενική Γραμματέα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κ. Μαριαλένα Τσίρλη κατά την οποία επιβεβαίωσαν το στενό πνεύμα συνεργασίας μεταξύ των δύο

δικαστικών σχηματισμών και την αυστηρή προσήλωση στην υπεράσπιση των δημοκρατικών αρχών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο Εκπρόσωπος Τύπου Αρείου Πάγου

Ευτύχιος Νικόπουλος

Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου